

10.1.2024

Esivalintakoe 2024

Koe alkaa 10.1.2024 kello 15.00 ja päättyy kello 17.00.

Voit aloittaa kokeen suorittamisen heti, kun olet saanut tämän tiedoston. Noudata huolellisesti aiemmin saamiasi kokeen suorittamista koskevia ohjeita sekä seuraavassa annettavia ohjeita! Ohjeiden rikkominen voi johtaa koesuorituksen hylkäämiseen.

Ohjeet alkavat seuraavalta sivulta.

Vastausten laatiminen

Kokeessa on neljä kysymystä. **Enintään kolme vastausta arvostellaan.** Voit valita, mihin kysymyksiin vastaat. Kaikki kysymykset ovat samanarvoisia. Kuhunkin kysymykseen antamastasi vastauksesta voit saada enintään 5 pistettä. Kokeen enimmäispistemäärä on 15.

Perustele vastauksesi. Kukin vastaus arvostellaan kokonaisuutena. Arvostelussa kiinnitetään huomiota oikeusnormien osaamisen lisäksi oikeudellisen argumentaation laatuun.

Kirjoita vastauksesi tietokoneella. Tallenna ja palauta vastauksesi Word-asiakirjana eli docx-tiedostona. Anna vastauksesi vain tekstinä. Vastaus ei saa sisältää kuvia, videoita, taulukoita, hyperlinkkejä, upotettuja tiedostoja tai vastaavia elementtejä.

Vastauksesi arvostellaan toisistaan erillisinä. Laadi vastauksesi kuhunkin kysymykseen eri tiedostoon. **Merkitse vastaustiedoston nimeksi kysymyksen numero, välilyönti ja sukunimesi.**

Esimerkki: Kokelas Elli Esimerkkinen merkitsee kysymyksen 2 vastaustiedoston nimeksi "2 Esimerkkinen".

Kirjoita jokaisen vastauksesi alkuun nimesi, syntymäaikasi ja kysymyksen numero.

Esimerkki: Kokelas Elli Esimerkkinen on syntynyt 1.1.1990, joten hän kirjoittaa kysymykseen 4 antamansa vastauksen alkuun "Elli Esimerkkinen, 1.1.1990, 4."

Vastausten pituutta on rajoitettu. Kuhunkin kysymykseen annetun **vastauksen enimmäispituus on 5 000 merkkiä välilyönteineen.** Enimmäispituuteen ei lasketa kokelaan nimen ja syntymäajan sekä kysymyksen numeron merkitsemiseen käytettyjä merkkejä. Enimmäispituuden ylittävää osaa vastauksesta ei arvostella.

Vastausten palauttaminen

Palauta enintään kolme vastausta liitetiedostoina sähköpostilla yhtenä lähetyksenä osoitteeseen tuomarinkoulutuslautakunta.om@oikeus.fi koeajan päättymiseen mennessä. **Koeaika päättyy kello 17.00.** Myöhässä saapuneet vastaukset voidaan jättää arvostelematta.

Älä palauta enempää kuin kolme vastausta. Jos palautat neljä vastausta, vastauksesi kysymyksiin 1, 2 ja 3 arvostellaan ja vastauksesi kysymykseen 4 jätetään arvostelematta.

Jos luovut kokeen suorittamisesta tai et palauta yhtäkään vastausta, ilmoita siitä yllä mainittuun sähköpostiosoitteeseen koeajan päättymiseen mennessä.

Kysymykset alkavat seuraavalta sivulta.

Kysymys 1

A on koko aikuisikänsä ollut poliittisesti aktiivinen ja halunnut vaikuttaa yhteiskunnallisiin asioihin. Luottamukseen perustuvan yhteiskunnan rakentaminen on ollut hänen poliittisen ajattelunsa keskiössä. Hän on poliittisen puolueen paikallisyhdistyksen hallituksen jäsen ja toimii kunnallisessa luottamustehtävässä. Ammatiltaan hän on poliisi.

Toimiessaan samanaikaisesti puolueen paikallisyhdistyksen hallituksen jäsenenä, kunnallisessa luottamustehtävässä ja poliisin virassa, A on julkaissut tilillään viestipalvelu Twitterissä (sittemmin X) poliisijohtoa kokonaisuutena arvostelleita, avoimesti nähtävillä olleita kirjoituksia, jotka ovat ajoittuneet usean kuukauden ajanjaksolle. Julkaisuissaan A on suorasukaisin, provosoivin ja alentavin sanankääntein kritisoinut poliisin johtoa politisoitumisesta ja väittänyt, että johdon toiminta myötäilee enemmän poliittisia suhdanteita kuin keskittyy varmistamaan sille lailla annettujen tehtävien toteutumisen. Hän on väittänyt, että poliisi antaa muihin yksilöihin nähden epäyhdenvertaisella tavalla suojelua tietyille vähemmistöille, mikä on A:n mukaan näkynyt esimerkiksi puuttumattomuutena väkivaltaan, jota vähemmistöt ovat väitetyksi harjoittaneet mielenosoitustensa aikana. A ei kuitenkaan ole väittänyt poliisin rikkoneen lakia.

A:n kirjoituksista johtuen hänen työnantajapoliisilaitoksensa on antanut hänelle varoituksen. Työnantaja on katsonut julkaisujen muun muassa vahingoittavan poliisia ja yhteiskunnallista luottamusta siihen, että poliisi huolehtii tehtävistään puolueettomasti. A:n mielestä poliisin antama varoitus rikkoo hänen perusoikeuttaan poliittiseen sananvapauteen. Erityisesti näin on siksi, että A ei ole kirjoittanut julkaisuja virka-ajallaan vaan vapaa-ajallaan eli työajan ulkopuolella, ja hän on korostanut kirjoittajarooliaan poliittisena yksityishenkilönä.

A on hakenut saamaansa varoitukseen muutosta hallinto-oikeudelta. Olet hallinto-oikeudessa tekemässä ratkaisuharkintaa asiassa. Millaiset näkökohdat vaikuttavat sen arviointiin, onko A:n saama varoitus pidettävä sananvapauden loukkauksena?

Kysymys 2

A:n ja B:n välinen lapsiriita oli käräjäoikeuden pääkäsitelyssä. Riitaa oli niin lapsen huollosta, tapaamisoikeudesta, asumisesta kuin elatusavustakin.

Heti oikeudenkäynnin alussa A aloitti sopimattoman ja häiritsevän käyttäytymisen nimittelemällä B:tä halventavasti sekä epäillen B:n avustajan motiiveja ja tuomioistuimen puolueettomuutta.

Puheenjohtaja määräsi A:n käyttäytymään asiallisesti ja ilmoitti, että tarvittaessa hän on valmis tuomitsemaan A:lle järjestyssakon, jos A jatkaa epäasiallista käyttäytymistään.

A:n jatkaessa B:n halventamista puheenjohtaja tuomitsi A:lle 1 000 euron järjestyssakon. Lisäksi puheenjohtaja totesi, että "Yksikin sana ilman lupaa johtaa kovempiin seuraamuksiin".

A pyöritteli päätään ja sanoi, että "Se siitä puolueettomuudesta" jatkaen B:n halventamista sekä nimittelemällä lisäksi tuomaria asiattomasti. Niinpä puheenjohtaja ilmoitti, että "asiankäsitely jatkuu vasta, kun A on rauhoittunut" sekä määräsi oikeudenkäymiskaaren 14 luvun 7 §:n nojalla A:n otettavaksi välittömästi säilöön sekä pidettäväksi säilössä seuraavaan aamuun saakka. Puheenjohtajan arvion mukaan menettely oli hyväksyttävissä, koska A vaikutti päihtyneeltä.

Kun poliisit olivat kuljettamassa A:ta säilöön, A jatkoi B:n halventamista sekä yllättäen myös virtsasi parkkipaikalla olleen poliisiauton päälle. Virtsamisesta poliisit kirjoittivat A:lle 40 euron rikesakon järjestysrikkomuksesta.

Myöhemmin A ja B päätyivät käräjäoikeuteen kunnianloukkausasiassa. B oli tehnyt tutkintapyynnön A:sta, koska A oli herjannut ja solvannut B:tä huoltoriidan käsittelyn yhteydessä sekä silloin, kun A:ta oli kuljetettu poliisiautoon. B:n mukaan A:n syyllisyyttä tuki se, että A:lle oli herjausten ja solvausten yhteydessä määrätty 1 000 euron järjestyssakko ja A oli myös määrätty pidettäväksi säilössä lähes 24 tunnin ajan sekä lisäksi A:lle oli määrätty 40 euron rikesakko säilöön kuljettamisen aikaisesta teosta.

A:n avustaja ilmoitti päämiehensä lähtevän siitä, että kaksoisrangaistavuuden kieltä estää syyttämästä ja tuomitsemasta A:n kunnianloukkauksesta. Avustajan mukaan asian arvioinnissa on muun ohella huomioitava, että oikeudenkäymiskaaren 14 luvun 7 § on tullut voimaan vuonna 2006, minkä jälkeen kaksoisrangaistavuuskielto on saanut uusia merkityssisältöjä.

Toimit puheenjohtajana A:n ja B:n välisessä kunnianloukkausasiassa. Vastaa perustellusti, onko kaksoisrangaistavuuden kiellolla merkitystä arvioitaessa A:n rikosoikeudellista vastuuta kunnianloukkauksesta.

Kysymys 3

Luonnollinen henkilö Z on asunut Euroopan unionin (EU) jäsenvaltiossa K. Hän on tehnyt sieltä kansainvälisiä sijoituksia muissa EU:n jäsenvaltioissa sijaitseviin yhtiöihin. Z:lla on ollut 5 prosentin suora omistusosuus jäsenvaltiossa L sijaitsevassa yhtiössä A. Eräänä vuonna Z:lle on maksettu kyseisestä yhtiöstä osinkotuloa, joka on ollut veronalaista Z:n tuloverotuksessa.

Z:lle on määrätty koko osingon määrästä 25 prosentin tulovero jäsenvaltiossa L, josta osinko on maksettu. Vero vastaa sitä, kuinka jäsenvaltio L verottaa siellä vero-oikeudellisesti asuvia luonnollisia henkilöitä osingoista, joita he saavat kyseisessä jäsenvaltiossa sijaitsevasta yhtiöstä. Z:lle on lisäksi määrätty koko osingon määrästä 30 prosentin tulovero hänen asuinvaltiossaan K. Vero vastaa sitä, minkä jäsenvaltio K määrää siellä vero-oikeudellisesti asuville luonnollisille henkilöille, jotka saavat osinkoa tässä jäsenvaltiossa sijaitsevasta yhtiöstä. Sanotun seurauksena Z on maksanut ulkomailta saamastaan osingosta yhteensä 55 prosenttia veroa, kun hän olisi asuinvaltiostaan saamastaan osingosta joutunut maksamaan veroa vain 30 prosenttia.

Z on tottunut siihen, että kansainväliseen talouteen liittyvät verotukselliset ongelmat, kuten kahdenkertainen verotus, poistuvat kansainvälisten verosopimusten avulla. Jäsenvaltioiden K ja L välillä ei kuitenkaan ole ollut verosopimusta, koska hallitukset ovat irtisanoneet sen toistuvien tulkintaongelmien vuoksi. Z on turhautunut siitä, että verosopimuksen puuttuminen aiheuttaa monenkertaista verotusta. Tämä harmittaa erityisesti siksi, että valtiolla K on muiden jäsenvaltioiden kuin L:n kanssa verosopimuksia, joilla kahdenkertainen verotus on poistettu.

Z kokee tulleen verotuksellisesti syrjityksi suhteessa K:ssa asuviin luonnollisiin henkilöihin, jotka sijoittavat kansallisten rajojen sisälle tai sellaisiin maihin, joiden kanssa "asiat on fiksusti hoidettu verosopimuksilla". Z miettii, löytyisikö EU-lainsäädännöstä ja sisämarkkinaoikeudesta keinoja puuttua näihin syrjinnän muotoihin. Hän epäilee, että K on EU:n jäsenvaltiona syyllistynyt verosyrjintään, koska se ei ole huomionnut Z:n verotuksellisia olosuhteita kokonaisuudessaan. Hänen tuttavansa tosin on sanonut, että toivoa ei ole, koska "luonnollisten henkilöiden tuloverodirektiivit ovat kaikista yrityksistä huolimatta jääneet EU:ssa pitkälti syntymättä".

Z:n asia päättyy arvioitavaksi jäsenvaltio K:n hallintoasioiden tuomioistuimeen, jossa olet tekemässä ratkaisuharkintaa. Millaisiin näkökohtiin perustuen arvoisit EU-oikeuden valossa Z:n verotuksen hyväksyttävyyttä valtiossa K?

Kysymys 4

Omakotitaloalueella asuva A huomasi, että naapuritalossa asuva B pahoinpiteli C:tä, joka oli B:n vanhempi ja asui samassa talossa B:n kanssa. A piti tilannetta vakavana, koska C oli ikänsä puolesta alisteisessa asemassa, eikä C:llä ollut tosiasiallista mahdollisuutta muuttaa muualle. Niinpä A siirtyi B:n ja C:n ikkunan alle ja kuvasi matkapuhelimellaan tilanteen, jossa B kohdisti C:hen väkivaltaa.

Seuraavana päivänä A kehotti C:tä tekemään rikosilmoituksen, mutta C ei halunnut tätä tehdä. C:n mukaan hänen ja B:n välinen suhde oli yksityisasia, joka ei kuulunut A:lle.

Myöhemmin A kuuli, kun C kertoi pahoinpitelystään ystävälleen D:lle. Keskustelu käytiin terassilla, joka oli osa B:n ja C:n asuttamaa taloa. A hiipi C:n ja D:n lähetyville sekä tallensi puhelimellaan C:n ja D:n välisen keskustelun. Tallenteella C kuvasi D:lle yksityiskohtaisesti sen pahoinpitelyn, jonka A oli aikaisemmin kuvannut matkapuhelimellaan.

A:n mukaan lähisuhdeväkivaltaa ei ollut perusteltua pitää yksityisasiana, minkä vuoksi hän teki rikosilmoituksen B:stä sekä luovutti kuvaamansa ja tallentamansa materiaalin poliisille.

Esitutkinnassa C ei suostunut kommentoimaan B:n väitettyä pahoinpitelyä. Poliisille C korosti, ettei hänen intressissään ole edistää rikosprosessia, eikä hänellä ole B:hen kohdistuvia vaatimuksia. Poliisi ilmoitti, että pahoinpitely on virallisen syytteen alainen rikos, eikä C voi estää rikosprosessin etenemistä.

Käräjäoikeuden pääkäsittelyn aluksi kävi ilmi, että C käyttää oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 17 §:n 1 momentin mukaista kieltäytymisoikeuttaan eli hän kieltäytyi todistamasta B:tä vastaan.

Käräjäoikeuden tiedustellessa syyttäjän näkemystä, syyttäjä totesi asiassa esitettävän muun todistelun olevan niin vahvaa, ettei C:n vetoaminen kieltäytymisoikeuteensa ollut syyttäjän käsityksen mukaan ongelmallista. Tällöin B:n avustaja totesi, ettei syyttäjä voi hyödyntää todisteena A:n kuvaamaa ja tallentamaa materiaalia, koska materiaali on hankittu laittomasti salakatselun ja salakuuntelun rikostunnusmerkistöt täyttävillä teoilla. Lisäksi materiaalin hyödyntäminen olisi ongelmallista C:n kieltäytymisoikeuden näkökulmasta.

Toimit pääkäsittelyn puheenjohtajana. Arvioi perustellusti, voidaanko A:n kuvaamaa ja tallentamaa materiaalia hyödyntää todisteena pahoinpitelyasiaa käsiteltäessä.

Kysymykset päättyvät tähän.